

אור חזקיה

לע"נ רבי חזקיה זרובבלי בן נוראל ואסתר, ומאיר בן אליהו ומיכל ז"ל

זי"ל ע"י כולל ערב וגמ"ח "דרכי חזקיה" ע"ש רבי חזקיה זרובבלי בן נוראל ואסתר זצ"ל
ת.ד. 5711 י-ם לפרטים ותרומות: 050-4120812

העלון לעילוי נשמת
זהבה בת רחל
ורחל בת שמחה

787

ניתן לתרום באשראי
בנדרים פלוס: כולל ערב
המרכזי גילה, עבור כולל דרכי
חזקיה.

ניתן לקבל קבלה
להחזר מס סעיף 46

סיפור לשבת קודש

והשיב לב אבות על בנים

אני משמש כמגיד שיעור באחת השיבויות הקטנות הנכבדות בירושלים עיר הקודש. לבד מהיותי מגיד שיעור, אני מעורב בהחלטות של הישיבה ובניהולה הרוחני, וכן בתקופת המבחנים לשיבה אני הוא זה שמחליט בסוף את מי לקבל ואת מי לא.

היות שהישיבה שלנו נחשבת ישיבה טובה ברוך ה', ישנם בחורים רבים שמבקשים להתקבל ללמוד בה, ובתקופת המבחנים הורים רבים מנסים להשיג אותי בכדי לדבר עמי שאקבל את בנם. מפעם לפעם התגנבה לליבי הרגשה מוטעית שאני באמת אדם נכבד, והראיה, שהרבה אנשים עוקים לי ומחלים את פני שאקבל את בנם לשיבה. למותר לציין, שבני למדו בישיבה בזה אחר זה, ואף המשיכו אחר כך לשיבויות גדולות לתפארת כל המשפחה. גם בקהילה שאלה אני מוסיף יש לי מעמד מכובד, והכל מתנהל למישרים ובהצלחה מרובה עד אשר...

באחד מימי חודש תמוז כשחזרתי בצהריים לביתי אחרי שמסרתי שיעור ובחנתי כמה בחורים שבאו להתקבל לשיבה, הבחנתי שכן הזקונים שלי נמצא בחדרו וקורא ספר. התפלאתי מאוד ושאלתי, למה אתה לא נמצא בתלמוד תורה, והוא השיב שלא היה לו חשק ללכת היום ללימודים. תשובתו התמוהה עוררה את חשדי, אבל מרחב שהייתי עסוק במבחנים לשיבה ובמסירת השיעורים, לא התפנית לטפל בכך וביקשתי מרעייתי לעדכן אותי אם יש משהו חריג.

כך חלפו להם השבועות עד לבין הזמנים של חודש אב, כאשר בני בקושי הולך ללימודים ושם מוקדם מהרגיל. האמת, שבשונה משאר אחיו תמיד הוא לא היה מהמוצלחים בלימודים, אולם אני לא דאגתי מכך, ואמרתי לעצמי שבעזרת ה' אני אקבל אותו בלי שום בעיות לשיבה שבה אני מלמד ושם כבר אדאג לו לחברותות טובות שיקדמו אותו.

בבין הזמנים של חודש אב, הייתי יותר בבית וראיתי כיצד בני הולך ומידרדר. לא היה לו חשק להתפלל במניין, הוא התפלל תפילה חפוזה בבית ומיד יצא לשחק עם חברים. הרגש שלו לכל מה שקשור ל"ידישקייט" הלך וירד וליבו נעשה אדיש. לקחתי אותו לשיחה במקום שקט ורגוע ושאלתי אותו: "חיימקה, בני היקר, מה עובר עליך, אני ואמא מרגישים שאיבדת את הטעם המתוק בלימוד ובקיום המצוות, איך אפשר לעזור לך?" הוא דחה אותי בקש ואמר שהכל בסדר.

אמרתי לעצמי, שיתכן שזה רפיון של סוף השנה ותקופת בין הזמנים, ובעזרת ה' באלול, כאשר הוא יעלה לכיתה ח' - הוא ימשיך שוב לפרוח ולשגשג. ניסיון בבית לגרום לו הרגשה מיוחדת: לפני תחילת הזמן קניתי לו גמרא חדשה ורעייתי הכינה עוגה מיוחדת שהוא מאוד אוהב, ובערב ראש חודש אלול ערכנו לו כמין מסיבה לרגל עלייתו לכיתה ח'. הוא לא כל כך

התלהב וגם לא שיתף פעולה אבל קיוונו שההרגשה הטובה תפעל את פעולתה.

אולם עם תחילת שנת הלימודים תקוותנו התנפצה. ראיתי בחוש איך לא מעניין את חיימקה שלי הלימוד, וכאשר למדתי איתו הבחנתי שהוא לא יודע מאומה. ליבי נשבר בקרבי, התפללתי לה' וקיוויתי לטוב.

כשבוע לפני ראש השנה קיבלתי טלפון מהמלמד של בני שאמר לי שהוא מעוניין לשוחח עמי. קבענו להיפגש למחרת.

כל הלילה ליבי הלם בפראות. חשבתי על חיים ועל הדברים החדים שאני עומד לשמוע מחר מהמלמד וכמעט שלא הצלחתי לישון.

בפגישה הסביר לי המלמד, שאין שום טעם להשאיר את חיימקה בכיתה, הוא פשוט יושב 'על קוצים' ורואים בחוש שהראש שלו לא מונח בלימוד. גם בתפילה הוא בקושי פותח את הפה וזה מכניס קרירות בכיתה. אני חושב שכדאי למצוא לו מקום לימודים אחר, סיים המלמד את דבריו שנפלו עלי כרעם ביום בהיר. לאחר כמה רגעים של הלם התאוששתי והתחננתי לפני המלמד שיתן לו עוד ניסיון עד סוכות, הבטחתי שאלמד איתו כל ערב.

הרגשתי כמו אותם שבאים אלי בכל שנה ומתחננים לפני שאקבל את בנם לשיבה, ואני במוצא פי ובהינף יד משיב את פניהם ריקם. התפללתי לה' באותם רגעים מעומק ליבי שאותו מלמד לא יהיה כמוני ויתן לי ולבני הזדמנות נוספת. המלמד חשב ואמר: "אני מסכים לעוד ניסיון, אבל אם אין שיפור אחרי החגים - הוא לא יוכל לשוב לכיתה". הנהנתי בראשי ושבתי לביתי כשראשי כבד עלי. ניסיתי שוב לדחב את בני וללמוד עמו, אך בני השיב לי בקרירות איומה, והרגשתי שאין עם מי לדבר.

בימים שבין יום הכיפורים לסוכות, בני מצא עבודה במכירת דפנות וסכך לסוכות, וראיתי פתאום איך יש לו כל כך הרבה חשק לדברים אחרים חוץ מלימוד וידישקייט.

בליל ערב סוכות כששבתי מלימודי בשעה מאוחרת, עברתי ליד מקום המכירה שבני עבד בה ומרחוק הבחנתי שהוא יושב עם בחורים שהיו נערי שוליים, והוא מסתכל בכלי הטמא שכל גדולי ישראל אסרו לגעת בו. הזדעזעתי עד עמקי נשמותי, הלכתי במהירות לבית וסיפרתי לרעייתי את אשר ראו עיניי ושנינו פרצנו בבכי. בעיני רוחי ראיתי את חיים מוריד את בגדי המלכות - בגדי בן התורה שהוא לבוש בהם - ולובש בגדים של אותם נערי רחוב שישב עמם. הרגשתי שבני הולך לי לאיבוד ולא ידעתי להשית עצות בנפשי.

החג עבר עלי בהרגשה כבדה. במוצאי שמחת תורה של שנת תשפ"ד, עם היוודע האסון הנורא, אחד מחבריו החדשים של בני שידל אותו להתנדב בארגון מסוים. בני, שגם ככה ידע שאין לו למה לשוב לתלמוד תורה, הודיע לנו שהוא הולך לסייע באזור הדרום ושלא נדאג לו. המילים הללו דווקא הדאיגו אותנו עד מאוד, והתפללנו לה' שבננו יישאר שומר תורה ומצוות בקדושה ובטהרה וליבו הטהור יפתח בתורת ה' ובעשיית רצונו.

לפני כשלושה חודשים באחד הימים של תחילת חודש חשוון, נולד לחברותא שלי בן בשעה טובה ומוצלחת, והוא הזמין אותי לברית שתיערך

הבית החמים ובין כתי' בית המדרש. בסיעתא דשמיא. אחרי כמה ימים הוא התקבל במכירה לישיבה ואני מרגיש שהוא עולה ומתעלה מיום ליום. מיני אז, ליבי לא פוסק מתפילה והודאה לפני ה'. אני מרגיש שגם אני השתיתי וליבי התרך, כמאמר הכתוב: "והשיב... אבות... בנים... בנים על...".

(בך בטחונ)

גאווה - גדל רעתה מפרש בדברי רבותינו זכרונם לברכה בש"ס ומודרשים ובכל ספרי הקדש. ומי זוטרי מאי דכתיב (משל טז ה) תועבת ה'... גבה לב. ואמרו (סוטה ה, א) בשמנתא יהא מאן דאית בה. והשוב כעובד עבודה זרה וכאלו בא על כל העריות ואין עפרו ננער בתחית המתים, וכהנה רעות רבות. וכלי עלמא ידעי רעת הגאווה כי רבה, אבל דא עקא שסוברין שמהות הגאווה הוא שהולך בקומה זקופה ומנענע זרועותיו הנה והנה, ואין אתנו יודע מה הוא הגאווה, אבל סימן יש מנח הבן להכיר כח האב, כי ההקפדה והכעס וכדומה הם בני הגאווה, ואם אין אבות מאין יצאו תולדות (וכמו שנכתב לקמן בערך "תולדות"), וכל כך גבר אויב היצר הרע עד שמראה לאדם שההקפדה והתרעמות והכעס הם שלמות המדות, עד שאומרים מי שאינו מרגיש אינו בן אדם:

והאיש הירא ורך הלבב תסמר שערו מראות המר וגדל רעת הגאווה, ויתלהב לבו בראותו גדל שבח הענוה, וישתדל בכל כחו במחשבות טהורות להכיר מעוט ערכו ולהיות נבזה בעיניו נמאס ולהיות מן הנעלבים לכל אדם ואפלו לאנשי ביתו ולא יקפיד ולא יכעס ולא יתרעם כלל, רק מאוד מאוד יהיה שפל רוח שפל ברוך. והגדר הגדול בהתמדת קריאת ספרי המוסר ולקיים קרא דכתיב (תהלים נא ה) וחטאתי... תמיד. ואפלי אם כביר מצאה ידו חכמה ודעת, לא המדרש הוא העקר והכל לפי רב המעשה לפי מה שהוא אדם פלס ומאזני משפט ביד ה', ויתן אל לבו כי לפי ערכו וידיעתו והשגתו והכנתו וההסד אשר גמל עליו יוצרו עדין לא יצא ידי חובתו אחד מני אלף, ויוסיף דעת... מכאוב (קהלת א יח) על אשר כדחוה לה למעבד לא עבד, וכאשר היה יכול להשיג לא השתדל להשיג, כי המשפט לאלקים הוא:

ויהא דן את כל האדם לכף זכות (אבות א, ו). ואם יראה בעיניו ולבבו יבין בבורו שחברו או אשתו, או אפלו בנו ותלמידו ומשרתו, חטא כנגדו ועשה עמו שלא כהגן, ראוי שלא יכעס ולא יצטער ולא יקפיד כלל, כי מה יתאונן... חי גבר... חטאיו (איכה ג לט) וה' אמר לו קלל. ומה גם שאם אדם כמותו הקל בכבודו או כבודו מה יתן לו ומה יוסיף לו הכל הבל ורעות רוח (קהלת ב כד ד טו):

ולפי גדל טובת הנעלבים נמצא לפי האמת שטובה גדולה גמול עמו חברו וראוי לשמח במבזים יותר מן המכבדים, רק לזאת יצטער על אשר חטא חברו וגורם צער ופגם למעלה. ולכן יעשה גדר בעצמו כאשר יוכל כדי שלא יחטא עמו ולא יתריסו כנגדו, ואם חטאו ישתדל להוכיחם אם דבריו נשמעים ויעשה אפנים שיבואו לפיסו ושיחקנו את מעותם ולא יוסיפו לחטא, והכל בסדר נאה באפן שלא תצא תקלה צד רנון וחלול השם, חס ושלום. וכל ערום יעשה בדעת יכלכל דבריו במשפט לפי מה שהוא אדם ולפי המקום ולפי צורך שעה, אם צריך מורא יראה כעס וקפידה, אך לבו יהיה חלל בקרבו וכל מעשיו יהיו לשם שמים, וה' לא ימנע טוב להולכים בתמים, וגדר גדרו שלא לבוא לידי גאווה הוא להיות בורח מן הכבוד וכל שכן שלא יבקש גדלה. (והן בכלל אומר אני, שהחומר ספר לא טוב לבקש הסכמות, שהרי זה כאומר כבדוני נא שידוע הוא, שההסכמות הם לפאר ולרומם את המחבר, ומה יתן אם יאמרו כי גדול שמי, מה יתן ומה יוסיף):

(פלא יועץ)

בביתו של הגאון הצדיק ר' יעקב מאיר שכתר שליט"א. החברותא שידע על המועקה הגדולה שמעיקה עלי, הציג לי לבוא לברית ולבקש ברכה מהרב הצדיק על בני. שמחתי על ההזמנה ובאתי לברית.

מיד כשנכנסתי לביתו נאווה קודש של הגר"מ, הבחנתי ביהודי שעמד בפניה, ראשו טמון בין דפי ספר תהילים גדול שהחזיק בידיו, והוא משתפך באמירת תהילים כשדמעות ניגרות מעיניו ללא הפוגה. גם בכל מהלך הברית הוא ניצל כל רגע פנוי לתפילה בדמעות שליש. מראהו המרגש שבה את ליבי.

מיד לאחר הברית רצתי בעקבות אותו יהודי שכבר יצא מהבית, השגתי אותו למטה ושאלתי: "למה אתה כה נסער ובוכה ללא הפוגה באמירת תהילים?". הוא השיב לי: "בני נמצא במקום סכנה גדול מאוד ואף אחד בעולם לא יכול לעזור לו מבלעדי ה', כיון שאני יודע שאני תלוי רק ברחמי ה' שבני ישוב בחיים ובבריאות - אני מבקש ממנו יתברך בכל ליבי".

דבריו המרגשים חדרו לליבי כחץ חד, וכל הדרך לביתי שאלתי את עצמי למה אותו יהודי פשוט, מבין שאין לו על מי להישען אלא על ה' ותפילתו בוקעת מעומק ליבו הטהור, ואני שחשבתי תמיד שאני מוצלח וקובע בכל דבר לא יכול להתפלל לה' כמוהו. הרגשתי שה' מזכר אותי וגורם לי להגיש שגם אני לא יכול לעשות מאומה ואני תלוי ברחמי ה' לבד.

כשהגעתי הביתה נכנסתי לחדר של בני, סגרתי את הדלת וישבתי על מיטתו. כל הקשיים שחוויתי עם בני בחודשים האחרונים התנקזו לבכי אחד ארוך. כשנרגעתי מעט פניתי לה' ואמרתי: "ריבונו של עולם, תמיד חשבתי שאני מוצלח, שאני יודע למסור שיעורים ואני מחליט מי יתקבל לישיבה. היתה לי אפילו הרגשה מוטעית של זלזול במי שהתחנן שאקבל את בנו וכעת אני מבין ששלחת לי את ידיך הרחמיאיות בכדי להשיב אותי אליך שאדע שאני בידיים שלך לבד ולא אתגאה. ריבונו של עולם, אני לא מבקש רק על עצמי ועל בני, אני מבקש ממך גם על הבן של אותו יהודי שישב לביתו יחד עם כל כלל ישראל הנמצאים בצרה ובשבייה. ריבונו של עולם, במשך שנים רבות לא הערכתי כראוי את המתנות הגדולות שנתת לי, שבני הצליחו בלימודים וליבם מלא בחשק לעשות את רצוני, וכעת אני שב בתשובה ומוודה לך על כך, ומתוך ההודאה אני מבקש ממך שתזכה גם את בני הקטן לשוב אליך באמת".

כשסיימתי את תפילתי הרגשתי הקלה גדולה בליבי וקרבת ה' מיוחדת.

הישועה אף היא לא איחרה לבוא. כעבור יומיים בני חזר הביתה בערב שבת קודש. כשישבנו בסעודת ליל שבת הוא פתח את סגור ליבו וסיפר לנו שבחודשים האחרונים הוא עבר תקופה לא קלה כלל, אולם בימים האחרונים בעקבות עניין מסוים שחוור, הנפש שלו עברה טלטלה והוא הבין שהמתיקות נמצאת בתוך

אנו פונים לציבור הקוראים היקר, אנא תנו לנו כח יכולת להמשיך החזקת הכולל, הגס"ח והעלון "דרכי חזקיה", אנו משתדלים שההכנסות יהיו קודש למטרות הללו ואין לנו הוצאות מזכירות, ניקיון וכו'. תבורכו מפי עליון!

<p>לע"נ נעימה בת ככב</p> <p>לע"נ ככב בת גוהר</p>		<p>לע"נ האשה החשובה שולמית בת נעמי והלל</p> <p>נא לבקש רחמים על יעקב בן מיכל לרפ"ש!</p> <p>נא לבקש רחמים על ליליאן בת פאני לרפ"ש!</p> <p>נא להתפלל על הרב ישראל בן אסתר לרפ"ש!</p> <p>נא להתפלל על יהודה שלום על התהילה שרה מרסל לרפ"ש</p> <p>נא להתפלל על רפאל שלמה בן מאיר לרפ"ש!</p> <p>לע"נ רחל בת מסעודה</p> <p>להצלחת: שמואל בן דונה, מרגלית בת ג'סמילה</p> <p>נא להתפלל לזווג הגון: איתמר בן יהודית, חיים בן זוהרה, משה נחמן בן אורנית, תמר בת יהודית, יוסף עובדיה בן משה, שרה בת לאה, משה בן רשל, יוחאי בן רשל, לאה בת רחל, רבקה בת רחל, בתיה בת רחל, סיוון בת רחל, מרים חדווה בת רחל חיה, נחמה בת שבע בת רחל חיה</p>	
<p>לע"נ נעימה בת ככב</p> <p>לע"נ ככב בת גוהר</p>		<p>לע"נ האשה החשובה שולמית בת נעמי והלל</p> <p>נא לבקש רחמים על יעקב בן מיכל לרפ"ש!</p> <p>נא לבקש רחמים על ליליאן בת פאני לרפ"ש!</p> <p>נא להתפלל על הרב ישראל בן אסתר לרפ"ש!</p> <p>נא להתפלל על יהודה שלום על התהילה שרה מרסל לרפ"ש</p> <p>נא להתפלל על רפאל שלמה בן מאיר לרפ"ש!</p> <p>לע"נ רחל בת מסעודה</p> <p>להצלחת: שמואל בן דונה, מרגלית בת ג'סמילה</p> <p>נא להתפלל לזווג הגון: איתמר בן יהודית, חיים בן זוהרה, משה נחמן בן אורנית, תמר בת יהודית, יוסף עובדיה בן משה, שרה בת לאה, משה בן רשל, יוחאי בן רשל, לאה בת רחל, רבקה בת רחל, בתיה בת רחל, סיוון בת רחל, מרים חדווה בת רחל חיה, נחמה בת שבע בת רחל חיה</p>	
<p>לע"נ נעימה בת ככב</p> <p>לע"נ ככב בת גוהר</p>		<p>לע"נ האשה החשובה שולמית בת נעמי והלל</p> <p>נא לבקש רחמים על יעקב בן מיכל לרפ"ש!</p> <p>נא לבקש רחמים על ליליאן בת פאני לרפ"ש!</p> <p>נא להתפלל על הרב ישראל בן אסתר לרפ"ש!</p> <p>נא להתפלל על יהודה שלום על התהילה שרה מרסל לרפ"ש</p> <p>נא להתפלל על רפאל שלמה בן מאיר לרפ"ש!</p> <p>לע"נ רחל בת מסעודה</p> <p>להצלחת: שמואל בן דונה, מרגלית בת ג'סמילה</p> <p>נא להתפלל לזווג הגון: איתמר בן יהודית, חיים בן זוהרה, משה נחמן בן אורנית, תמר בת יהודית, יוסף עובדיה בן משה, שרה בת לאה, משה בן רשל, יוחאי בן רשל, לאה בת רחל, רבקה בת רחל, בתיה בת רחל, סיוון בת רחל, מרים חדווה בת רחל חיה, נחמה בת שבע בת רחל חיה</p>	
<p>לע"נ נעימה בת ככב</p> <p>לע"נ ככב בת גוהר</p>		<p>לע"נ האשה החשובה שולמית בת נעמי והלל</p> <p>נא לבקש רחמים על יעקב בן מיכל לרפ"ש!</p> <p>נא לבקש רחמים על ליליאן בת פאני לרפ"ש!</p> <p>נא להתפלל על הרב ישראל בן אסתר לרפ"ש!</p> <p>נא להתפלל על יהודה שלום על התהילה שרה מרסל לרפ"ש</p> <p>נא להתפלל על רפאל שלמה בן מאיר לרפ"ש!</p> <p>לע"נ רחל בת מסעודה</p> <p>להצלחת: שמואל בן דונה, מרגלית בת ג'סמילה</p> <p>נא להתפלל לזווג הגון: איתמר בן יהודית, חיים בן זוהרה, משה נחמן בן אורנית, תמר בת יהודית, יוסף עובדיה בן משה, שרה בת לאה, משה בן רשל, יוחאי בן רשל, לאה בת רחל, רבקה בת רחל, בתיה בת רחל, סיוון בת רחל, מרים חדווה בת רחל חיה, נחמה בת שבע בת רחל חיה</p>	